

**Rada Kobiet
w Gminie Leśna
rozpoczęła swoją
działalność**

Strona 4

**Miłoszów z nową
infrastrukturą wodno-
kanalizacyjną.
Podpisano umowę na
drugi etap inwestycji!**

Strona 6

**Kto był pierwszym
burmistrzem
Leśnej? Można
na zdjęciu dać
herb leśnej**

Strona 12

Panorama Leśnej.pl

MIESIĘCZNIK GMINY LEŚNA

WWW.PANORAMALESNEJ.PL

20 MARCA 2026

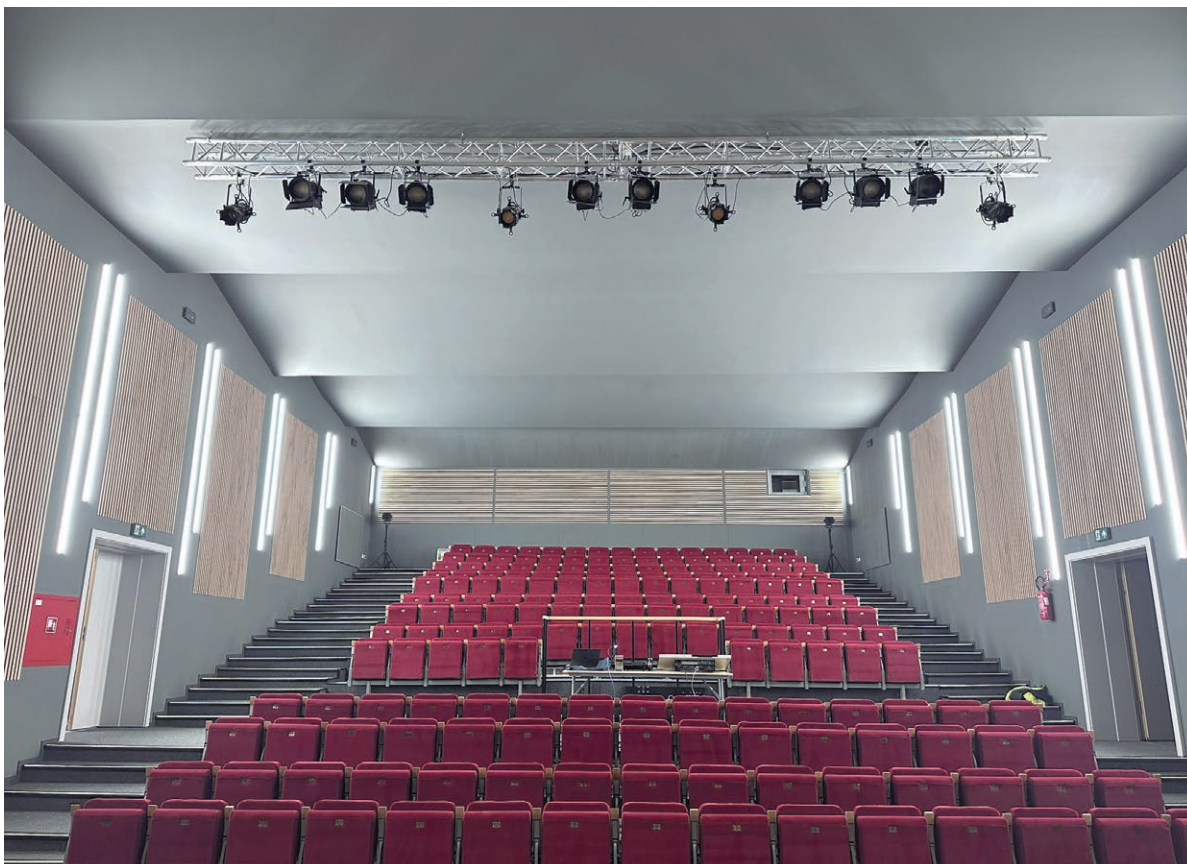
NR 3 (163)

NAKLAD 3000 EGZ.

MIESIĘCZNIK BEZPŁATNY

ISSN 2084-3674

Zakończono remont budynku Ośrodka Kultury i Sportu w Leśnej!

Po osiemnastu miesiącach intensywnych prac Ośrodek Kultury i Sportu w Leśnej ponownie otwiera się na mieszkańców – odmieniony, unowocześniony, a jednocześnie wierny swojej historii. Zakończenie inwestycji nabiera szczególnego znaczenia, bo następuje dokładnie w roku wielkiego jubileuszu: 50-lecia powstania Domu Kultury.

Budynek, który od lat siedemdziesiątych towarzyszy kolejnym pokoleniom mieszkańców, znów stanie się przestrzenią spotkań, emocji i wspólnoty. Pod koniec lutego oficjalnie odebrano

prace remontowe, zamykając tym samym jedną z najważniejszych i najbardziej wyczekiwanych inwestycji ostatnich lat.

Realizacja przedsięwzięcia została powierzona konsorcjum trzech firm:

Przedsiębiorstwu Budowlanemu STRYKOWSKI Sp. z o.o. Sp. k. z Radzimowa Dolnego, DELTA Technika Grzewcza BURŁAK Sp. k. z Bolesławca oraz AMPER B R. OPAŁA Sp. k. z Bolesławca. Efekt ich pracy to nie tylko odnowione mury, lecz przede wszystkim nowa jakość – przestrzeń nowoczesna, funkcjonalna i gotowa na wyzwania współczesnej kultury.

Najbardziej spektakularną przemianę przeszła sala widowiskowa – serce obiektu. Po latach intensywnego użytkowania odzyskała swój charakter, a dzięki nowej adaptacji akustycznej

i przebudowie sufitu nad widownią zyskała standard, który pozwoli w pełni wybrzmieć wydarzeniom artystycznym. Zmieniły się również przestrzenie codzienne: strefa wejściowa, sanitariaty i zaplecze sceniczne. W miejscu dawnego mieszkania komunalnego powstała garderoba dla artystów – długo wyczekiwany element profesjonalnego zaplecza.

Na piętrze urządzono bibliotekę – jasną, przyjazną i otwartą przestrzeń, która ma stać się miejscem spotkań z literaturą i drugim życiem książki. Z kolei dawna sala operatorów kino-

techniki zyskała nowe przeznaczenie jako elegancka sala konferencyjna, odpowiadająca współczesnym potrzebom spotkań i wydarzeń.

Szczególną wagę przyłożono do dostępności obiektu. Montaż windy oraz przebudowa dojsć do budynku sprawiły, że ośrodek stał się miejscem bardziej otwartym i dostępnym dla wszystkich – zgodnie z obowiązującymi normami, w tym przepisami bezpieczeństwa pożarowego.

Choć prace remontowo - budowlane dobiegły końca, w obiekcie właśnie trwają przygotowania do ponownego otwarcia. Obecnie prowadzona jest przeprowadzka, prace porządkowe oraz szczegółowa inwentaryzacja księgozbioru biblioteki. Wszystko po to, by już od czerwca stopniowo przywracać życie kulturalne w odnowionych wnętrzach.

Skala inwestycji znajduje odzwierciedlenie w jej wartości – całkowity koszt prac wyniósł 8 082 001,25 zł brutto. Aż 4 500 000 zł stanowiło dofinansowanie pozyskane z Rządowego Funduszu Polski Ład – Programu Inwestycji Strategicznych. To wspar-

cie umożliwiło realizację projektu na wysokim poziomie i stworzenie miejsca, które będzie służyć mieszkańcom przez kolejne dekady.

Rok jubileuszowy zapowiada się wyjątkowo. Już 6 czerwca 2026 roku odbędzie się pierwsze duże wydarzenie – Dzień z Domem Kultury, czyli muzyczna inauguracja nowego etapu działalności ośrodka.

Kulminacją obchodów będą natomiast uroczystości zaplanowane na 2–4 października 2026 roku, dokładnie w 50. rocznicę powstania Domu Kultury. Będzie to czas wspomnień, podsumowań i wzruszeń, ale także symboliczne wejście w nowy rozdział – z historią zapisaną w murach i przyszłością, którą dopiero wspólnie stworzymy...

**„To coś więcej niż remont”
– rozmowa z dyrektorką
Ośrodka Kultury i Sportu
w Leśnej Joanną Burdajewicz**

- **Ośrodek wraca do mieszkańców w wyjątkowym momencie – dokładnie po 50 latach od otwarcia. Jakie towarzyszą temu emocje?**

- To ogromne wzruszenie, ale też poczucie odpowiedzialności. Mówimy o miejscu, które dla wielu mieszkańców jest częścią osobistych historii – to oni go zbudowali (dosłownie i w przenośni). To tu odbywały się pierwsze występy, spotkania, ważne wydarzenia. Dziś oddajemy im tę przestrzeń na nowo, ale z zachowaniem jej tożsamości.

Co było dla Pani najważniejsze w trakcie tej inwestycji?

- Żeby nie zatracić ducha tego miejsca. Modernizacja była konieczna – budynek miał już swoje lata – ale zależało nam, by nie stworzyć anonimowej, „zimnej” przestrzeni. Chcieliśmy, by to nadal był nasz dom kultury tylko bezpieczny i lepiej przygotowany na przyszłość.

Co najbardziej zmieniło się w ośrodku?

- Przede wszystkim możliwości. Mamy dziś piękną salę widowiskową, lepszą akustykę, nowe sale, przestrzeń dla artystów i mieszkańców. Możemy organizować więcej wydarzeń na

wyższym poziomie. To naprawdę jakościowy skok.

Czy można powiedzieć, że to inwestycja na kolejne dekady?

- Zdecydowanie tak. To nie jest tylko remont – to fundament pod przyszłość kultury w naszej gminie. Stworzyliśmy miejsce otwarte, dostępne i bezpieczne. Teraz najważniejsze będzie to, jak je wspólnie wypełnimy.

Co chciałaby Pani przekazać mieszkańcom na progu nowego etapu działalności ośrodka?

- Chciałabym ich po prostu zaprosić. Do uczestnictwa, do współtworzenia, do bycia częścią tego miejsca. Dom kultury żyje tylko wtedy, gdy są w nim ludzie. Wierzę, że razem nadamy mu nową energię.

A jubileusz?

- Będzie wyjątkowy. Chcemy spojrzeć wstecz z wdzięcznością, ale przede wszystkim patrzeć do przodu. Te 50 lat to piękna historia – teraz zaczynamy pisać jej kolejny rozdział... ✖

PK

Nowy rozdział w pomocy mieszkańcom. W Leśnej powstaje Centrum Usług Społecznych

26 lutego 2026 roku Rada Miejska w Leśnej podjęła ważną decyzję dla przyszłości lokalnej polityki społecznej. Uchwałą nr XXVI/153/2026 przekształcono Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w nowe Centrum Usług Społecznych (CUS). To zmiana, która – choć może brzmieć urzędowo – w praktyce ma bardzo konkretny cel: ułatwić mieszkańcom dostęp do wsparcia i lepiej dopasować je do ich realnych potrzeb.

Dotychczasowy model działania ośrodków pomocy społecznej był dobrze znany: pomoc trafiała przede wszystkim do osób spełniających określone kryteria dochodowe. Miała ona

często charakter interwencyjny i była związana głównie z wypłatą świadczeń.

Tymczasem rzeczywistość społeczna w gminie – podobnie jak w całym kraju – zmienia się. Coraz częściej problemy

nie wynikają wyłącznie z ubóstwa. To także samotność osób starszych, przeciążenie obowiązkami opiekuńczymi, trudności wychowawcze, problemy zdrowia psychicznego czy uzależnienia.

Liczba osób korzystających z tradycyjnej pomocy społecznej w Leśnej spada, ale problemy nie znikają. Oznacza to, że część mieszkańców po prostu nie trafia do systemu wsparcia – bo nie spełnia kryteriów, nie wie, gdzie się zgłosić albo z różnych powodów unika kontaktu z instytucjami.

Centrum Usług Społecznych ma tę sytuację zmienić.

Jedno miejsce, wiele możliwości

CUS będzie funkcjonować jako tzw. „jedno okienko”. W praktyce oznacza to, że mieszkaniec nie będzie musiał samodzielnie szukać pomocy w różnych instytucjach. Wystarczy zgłosić się do centrum, a pracownicy pomogą rozpoznać potrzeby i zaproponują konkretne formy wsparcia.

Co szczególnie istotne, oferta CUS nie będzie ograniczona wyłącznie do osób w trudnej sytuacji finansowej. Z usług będzie mógł skorzystać każdy mieszkaniec – niezależnie od dochodu – jeśli znajdzie się w sytuacji wymagającej wsparcia.

PANORAMA LEŚNEJ – MIESIĘCZNIK GMINY LEŚNA

ISSN: 2084-3674

Nakład: 3000 egz.

Wydawca: Ośrodek Kultury i Sportu w Leśnej,
ul. Elizy Orzeszkowej 5a, 59-820 Leśna,

tel.: 75 72 11 579, www.okislesna.pl

e-mail: okis@lesna.pl

Adres redakcji: Rynek 19, Leśna. tel. 75 72 11 239, wew.30

e-mail: panorama@lesna.pl

Redaktor Naczelny: Szymon Surmacz

Skład: Bartłomiej Mortas

Druk: Polska Press Sp. z o.o., Oddział Poligrafia,

Drukarnia w Sosnowcu

Materiałów niezamówionych nie zwracamy, zastrzegamy sobie prawo ich adiustacji, skracania oraz zmiany tytułów.

Za wszelkie opinie wyrażane na łamach Panoramy Leśnej odpowiedzialność prawną ponoszą ich autorzy.

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść ogłoszeń i reklam. Może odmówić ich publikacji bez podania przyczyn.

Kontakt z redakcją:

poniedziałek-piątek w godzinach pracy Urzędu.

Dodatkowe materiały do artykułów oznaczone ikoną

kodu QR na stronie www:

<http://panoramalesnej.pl>

To zasadnicza zmiana: pomoc przestaje być wstydlivą „ostatnią deską ratunku”, a staje się elementem codziennego funkcjonowania społeczności.

Konkretne wsparcie w codziennym życiu

Zakres usług planowanych w Centrum Usług Społecznych jest szeroki i obejmuje różne grupy mieszkańców.

W przypadku seniorów nacisk położony zostanie na utrzymanie samodzielności i przeciwdziałanie izolacji. W praktyce oznacza to m.in. możliwość skorzystania z transportu do lekarza lub urzędu, pomoc w drobnych naprawach domowych, zajęcia ruchowe poprawiające sprawność czy wsparcie mobilnej pielęgniarki. Ważnym elementem będą także spotkania i zajęcia integracyjne, które pozwolą wyjść z samotności.

Rodziny z dziećmi otrzymają dostęp do wsparcia, które dotyczy codziennych wyzwań wychowawczych. Planowane są warsztaty rozwijające kompetencje rodzicielskie – dotyczące komunikacji z dzieckiem, radzenia sobie z emocjami czy rozwiązywania konfliktów. Uzupełnieniem będą zajęcia psychologiczne, warsztaty interpersonalne oraz spotkania w ramach tzw. klubów rodzica, gdzie możliwa będzie wymiana doświadczeń i uzyskanie wsparcia specjalistów.

Istotnym elementem będą również działania wzmacniające stabilność ekonomiczną rodzin – warsztaty z zarządzania budżetem domowym, planowania wydatków czy wsparcie dla osób powracających na rynek pracy.

Dzieci i młodzież będą mogły korzystać z szerokiej oferty zajęć specjalistycznych i rozwojowych. Obejmą one m.in. wsparcie psychologiczne i socjoterapeutyczne, zajęcia logopedyczne, integracji sensorycznej oraz działania wspierające rozwój dzieci z trudnościami edukacyjnymi. Ważną rolę odegrają także programy profilaktyczne – doty-

czące uzależnień, przemocy czy zagrożeń cyfrowych.

Osoby z niepełnosprawnościami oraz ich opiekunowie zyskają dostęp do usług asystenckich, które ułatwią codzienne funkcjonowanie. Wprowadzona zostanie również opieka wytchnieniowa – rozwiązanie szczególnie ważne dla rodzin sprawujących stałą opiekę nad bliskimi.

Dostęp do specjalistów

Centrum zapewni także dostęp do usług specjalistycznych, które dla wielu mieszkańców są dziś trudno osiągalne. Wśród nich znajdują się porady prawne, konsultacje psychologiczne, poradnictwo dietetyczne czy zajęcia profilaktyczne prowadzone przez personel medyczny.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Nowy model zakłada ścisłą współpracę z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami ekonomii społecznej. To one będą realizować część usług.

Takie rozwiązanie ma kilka zalet. Po pierwsze, zwiększa dostępność wsparcia. Po drugie, pozwala lepiej wykorzystać lokalne zasoby i doświadczenie organizacji działających blisko mieszkańców. Po trzecie, sprzyja tworzeniu nowych miejsc pracy w sektorze usług społecznych.

CUS nie będzie więc jedynym wykonawcą usług, lecz ich koordynatorem.

Nowa przestrzeń dla mieszkańców

Siedziba Centrum Usług Społecznych powstaje przy ul. Tadeusza Kościuszki 9. Będzie to przestrzeń zaprojektowana nie tylko jako urząd, ale także jako miejsce spotkań i aktywności.

Znajdą się tam m.in. sale warsztatowe, pomieszczenia do zajęć grupowych, gabinety specjalistów oraz przestrzeń dostępna dla organizacji społecznych. To ważny element zmiany – wsparcie

ma być bliżej ludzi, również w sensie dosłownym.

Utworzenie CUS to nie tylko zmiana organizacyjna, ale inwestycja w długofalowy rozwój społeczności lokalnej. Jej celem jest nie tylko reagowanie na problemy, lecz także ich zapobieganie – poprzez edukację, integrację i wczesne wsparcie.

W perspektywie długoterminowej ma to oznaczać lepszą jakość życia mieszkańców, większą samodzielność rodzin,

silniejsze więzi społeczne oraz bardziej efektywne wykorzystanie środków publicznych.

Centrum Usług Społecznych w Leśnej ma rozpocząć działalność w maju bieżącego roku. To wtedy mieszkańcy będą mogli po raz pierwszy skorzystać z nowego modelu wsparcia – bliższego, bardziej dostępnego i dopasowanego do realnych potrzeb. ✘

Marlena Dąbrowska-Nowak

Centrum Usług Społecznych w Leśnej powstaje w ramach projektu nr FEDS.07.07-IP.02-0001/24 pn. „Utworzenie i rozwój Centrum Usług Społecznych w Leśnej” w ramach Priorytetu 7 „Fundusze Europejskie na rzecz rynku pracy i włączenia społecznego na Dolnym Śląsku” działania nr 7.7 „Rozwój usług społecznych i zdrowotnych” Programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus

Sesja Rady Miejskiej w Leśnej – 26 lutego 2026 r.

XXVI/147/2026 w sprawie programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Leśna w 2026 roku

XXVI/148/2026 w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie na okres do 30 lat umowy dzierżawy nieruchomości położonych w obrębie Świecie dz. nr 671 oraz w obrębie Wolimierz dz. nr 264 i odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy

XXVI/149/2026 w sprawie wprowadzenia „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Leśna na lata 2026-2035

XXVI/150/2026 w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2026-2028”

XXVI/151/2026 w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2026-2030”

XXVI/152/2026 w sprawie uchwalenia Programu Usług Społecznych na lata 2026-2028

XXVI/153/2026 w sprawie przekształcenia Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Leśnej w Centrum Usług Społecznych w Leśnej oraz nadania Statutu Centrum Usług Społecznych w Leśnej

XXVI/154/2026 w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Leśna na lata 2026-2031

XXVI/155/2026 w sprawie zmiany budżetu na 2026 rok

XXVI/156/2026 w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Lubańskiemu

Rada Kobiet w Gminie Leśna rozpoczęła swoją działalność

W Gminie Leśna powstała Rada Kobiet, której celem jest wspieranie aktywności społecznej mieszkanki oraz wzmacnianie ich udziału w życiu publicznym. Rada została powołana Zarządzeniem nr 32/2026 Burmistrza Leśnej z dnia 17 lutego 2026 r.

Inicjatywa utworzenia Rady Kobiet wyszła od Fundacji Boskie Karkonoskie, która zwróciła się do władz Gminy Leśna z wnioskiem o powołanie takiego organu. Samorząd przychylił się do tej propozycji, dostrzegając potrzebę stworzenia przestrzeni do współpracy, dialogu oraz wymiany doświadczeń pomiędzy aktywnymi mieszkankami Gminy.

Rada Kobiet ma charakter doradczy i opiniotwórczy. Jej zadaniem będzie m.in. inicjowanie działań społecznych, wspieranie aktywności kobiet, a także zgłaszanie pomysłów i opinii dotyczących spraw ważnych dla lokalnej społeczności.

W skład Rady Kobiet w Gminie Leśna weszły: Roksana Isko, Marta Klapetek, Ewa Lewandowska, Agata Powierza-Goś, Joanna Prus, Ewelina Puczel, Renata Simińska, Inga Sobucka, Małgorzata Surwiło, Marta Szuchnicka.

Podczas pierwszego posiedzenia, które odbyło się 11.03.2026 r. wybrano prezydium Rady. Przewodniczącą Rady Kobiet została Joanna Prus, Wiceprzewodniczącą – Małgorzata Surwiło

natomiast funkcję sekretarza objęła Agata Powierza-Goś. Do zadań Przewodniczącej będzie należało m.in. kierowanie pracami Rady, zwoływanie posiedzeń oraz reprezentowanie Rady na zewnątrz. Wiceprzewodniczącą będzie wspierać Przewodniczącą w realizacji tych zadań, natomiast Sekretarz od-

powiadać będzie za sprawy organizacyjne oraz dokumentowanie prac Rady. W pierwszym posiedzeniu Rady Kobiet uczestniczyli również Burmistrz Leśnej – Szymon Surmacz, Zastępca Burmistrza Leśnej – Marcin Mirecki, Przewodniczący Rady Miejskiej w Leśnej – Walter Straszak, Prezeska Fundacji Boskie Karkonoskie – Katarzyna Harbul-Bała oraz Kierownik Referatu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Leśnej – Anna Stawisińska-Urban, którzy pogratulowali powołania Rady

i życzyli jej członkiniom wielu udanych inicjatyw na rzecz mieszkańców Gminy.

Powstanie Rady Kobiet w Gminie Leśna to kolejny krok w kierunku wzmacniania społeczeństwa obywatelskiego i zwiększania udziału mieszkańców w życiu samorządowym. Władze Gminy podkreślają, że aktywność kobiet ma ogromne znaczenie dla rozwoju lokalnej wspólnoty oraz realizacji wielu inicjatyw społecznych. ✕

Anna Stawisińska-Urban

250 tysięcy złotych na rozwój sportu w Gminie Leśna

Gmina Leśna po raz kolejny wsparła działalność organizacji pozarządowych realizujących zadania w zakresie sportu i aktywności fizycznej. W 2026 roku na realizację zadań publicznych w obszarze wspierania i upowszechniania kultury fizycznej przeznaczono kwotę 250.000,00 zł.

Otwarty konkurs ofert został ogłoszony Zarządzeniem nr 9/2026 Burmistrza Leśnej z dnia 22 stycznia 2026 roku. Konkurs skierowany był do organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r.

o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Jego celem było wsparcie inicjatyw sportowych realizowanych na terenie Gminy Leśna oraz promowanie aktywności fizycznej wśród mieszkańców. W ramach konkursu wpłynęło 9 ofert, które zostały

złożone w wymaganym terminie i podane szczegółowej analizie.

Do oceny ofert powołana została Komisja Konkursowa, działająca na podstawie Zarządzenia nr 29/2026 Burmistrza Leśnej z dnia 16 lutego 2026 r. W pierwszym etapie sprawdzono oferty pod względem formalnym, a następnie dokonano ich oceny merytorycznej, biorąc pod uwagę: zawartość merytoryczną oferty, budżet zadania, zakładane rezultaty, liczbę odbiorców/uczestników zadania, potencjał organizacyjny oraz dotychczasową współpracę organizacji z Gminą Leśna.

Złożone projekty dotyczyły przede wszystkim prowadzenia treningów sportowych, organizacji zajęć i rozgrywek, a także udziału drużyn w zawodach i wydarzeniach sportowych. Dzięki przyznanym środkom kluby i stowarzyszenia będą mogły rozwijać swoją działalność oraz tworzyć atrakcyjną ofertę aktywności fizycznej dla dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców gminy. ✘

Anna Stawisińska-Urban

Podział środków przedstawiono w tabeli obok.

Nazwa podmiotu	Nazwa zadania	Uzyskane punkty (średnia)	Przyznana dotacja w 2026 roku
Miejsko-Gminny Klub Sportowy „Włóknierz” Leśna, Stowarzyszenie Kultury Fizycznej	Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu w dyscyplinie piłka nożna wśród dzieci, młodzieży i dorosłych z terenu Gminy Leśna	84,80	100.000,00 zł
Ludowo-Uczniowski Klub Sportowy „KWISA”	Popularyzacja kultury fizycznej wśród mieszkańców Gminy Leśna poprzez organizację zajęć sportowych oraz zawodów sportowych w dyscyplinie kajak polo i kajakarstwie górskim	79,50	60.000,00 zł
Stowarzyszenie Ludowy Zespół Sportowy „Fatma” Pobiedna	Promowanie kultury fizycznej i sportu jako zdrowego stylu życia wśród mieszkańców Pobiednej w dyscyplinie piłka nożna	65,50	40.000,00 zł
Stowarzyszenie „Przedszkole Marzeń”	Z sal na podwórko po zdrowie	63,17	6.000,00 zł
Stowarzyszenie Klub Sportowy Szyszkowa	Organizacja zajęć i rozgrywek piłkarskich dla dorosłych i młodzieży	62,00	24.000,00 zł
Stowarzyszenie Kultury Fizycznej LKS „Granica Miłoszów”	Promowanie zdrowego stylu życia i aktywności fizycznej wśród lokalnej społeczności	60,00	20.000,00 zł
Fundacja „Stacja Fitness”	Upowszechnianie kultury fizycznej wśród dzieci, młodzieży i seniorów z Gminy Leśna poprzez cykliczne zajęcia sportowe	35,00	0,00
Impactora NON PROFIT	Akademia Bezpiecznego Ruchu – Program Aktywności Fizycznej i Samoobrony dla dzieci i młodzieży	21,67	0,00
Fundacja Fucco	Bezpieczna kobieta	15,17	0,00

Miłoszów z nową infrastrukturą wodno-kanalizacyjną. Podpisano umowę na drugi etap inwestycji!

11 marca w Urzędzie Miejskim w Leśnej podpisano umowę na realizację drugiego etapu budowy sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w Miłoszowie. To kolejny krok w kierunku poprawy infrastruktury komunalnej oraz jakości życia mieszkańców tej części gminy.

Umowę podpisali: Zastępca Burmistrza Leśnej Marcin Mirecki oraz Skarbnik Gminy Anna Niedźwiedz. Wykonawcą inwestycji będzie Przedsiębiorstwo Melioracji i Inżynierii Środowiska EKO-MEL Sp. z o.o. z Jeleniej Góry.

W ramach zadania powstanie około trzech kilometrów nowej sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej. Wartość robót wynosi 4 045 470 zł. Inwestycja jest częścią przedsięwzięcia pod nazwą „Budowa i rozbudowa systemów zaopatrzenia w wodę w Gminie Leśna”, realizowa-

nego dzięki środkom z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności.

Całkowita wartość przedsięwzięcia wynosi 4.737.817,31 zł, z czego 2 866 455,37 zł stanowi dofinansowanie z Krajowego Planu Odbudowy.

Realizacja inwestycji ma zapewnić mieszkańcom stabilny dostęp do wody pitnej, usprawnić system odprowadzania ścieków oraz przyczynić się do dalszego, zrównoważonego rozwoju gminy Leśna. ✘

MP

Rozbudujemy kanalizację w Gminie Leśna - co dalej?

Dbając o środowisko naturalne oraz zrównoważony rozwój naszej Gminy konsekwentnie podejmowane są działania mające na celu poprawę gospodarki wodno-ściekowej. Rozbudowa sieci kanalizacyjnej to jeden z kluczowych elementów tych działań. Pozwala nie tylko chronić zasoby przyrodnicze, ale także podnosi standard życia mieszkańców, zwiększa komfort codziennego funkcjonowania oraz wpływa na atrakcyjność gminy jako miejsca do zamieszkania i inwestowania. Odpowiednie odprowadzanie i oczyszczanie ścieków ogranicza ryzyko skażenia gleby i wód gruntowych, co ma szczególne znaczenie dla zdrowia ludzi oraz stanu środowiska.

W ostatnich latach sukcesywnie rozbudowywana była infrastruktura kanalizacyjna. W tym czasie wybudowano ponad 1 km sieci ka-

nalizacji sanitarnej. Realizacja takich inwestycji możliwa jest często dzięki wykorzystaniu środków zewnętrznych. Mechanizm dofinansowania zakłada jednak konieczność spełnienia określonych warunków, w szczególności osiągnięcia odpowiednich wskaźników – przede wszystkim liczby podłączonych nieruchomości. W szczególności zwrócić należy uwagę na inwestycję z 2024 r. dotyczącą tzw. ulicy „Wąskiej” w Miłoszowie. Projekt ten został częściowo sfinansowany ze środków zewnętrznych, dlatego jego rozliczenie wiąże się z koniecznością osiągnięcia wymaganej liczby przyłączy. Brak spełnienia tych wymogów może skutkować nałożeniem korekty finansowej, a w konsekwencji koniecznością zwrotu części otrzymanego dofinansowania. Niestety, mimo istniejących możliwości technicznych, część mieszkańców wciąż nie podłączyła swoich posesji do nowo wybudowanej sieci. **Zgodnie z obowiązującymi przepisami**

właściciele nieruchomości mają obowiązek przyłączenia budynku do istniejącej sieci kanalizacyjnej, jeśli istnieją warunki techniczne do wykonania takiego przyłącza. Wyjątek stanowią jedynie nieruchomości wyposażone w przydomowe oczyszczalnie ścieków wybudowane przed powstaniem sieci.

Na terenie Leśnej i Smolnika istnieje jeszcze wiele nieruchomości, które mają możliwość przyłączenia. Dlatego mieszkańcy tych działek są zobowiązani do podjęcia działań zmierzających do wykonania przyłącza. W przypadku braku realizacji obowiązku gmina będzie stosować przepisy prawa, w tym nałożenie kar grzywny. Zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, właściciele nieruchomości, którzy nie wykonają obowiązku przyłączenia do sieci kanalizacyjnej, podlegają karze grzywny. Ponadto burmistrz wobec właścicieli, którzy uchylają się od tego obowiązku,

zobowiązany jest do wydania decyzji nakazującej jego wykonanie. Decyzja taka podlega egzekucji w trybie przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Uchylenie się od obowiązku podłączenia do sieci kanalizacyjnej może skutkować nałożeniem grzywny przymuszającej, która może być nakładana wielokrotnie i wynosić do 10 000 zł w przypadku osób fizycznych.

W pierwszej kolejności konsekwencji powinny obawiać się osoby posiadające nieszczelne zbiorniki bezodpływowe lub odprowadzające nieczystości ciekłe bezpośrednio do gruntu bądź cieków wodnych. Takie działania stanowią poważne zagrożenie dla środowiska oraz zdrowia mieszkańców. Obowiązek przyłączenia dotyczy wszystkich nieruchomości znajdujących się w zasięgu kanalizacji na terenie gminy, które jeszcze nie zostały podłączone a takie warunki posiadają.

DK

Dzień Sołtysa

11 marca 2026 roku odbyło się uroczyste spotkanie z sołtysami z terenu gminy Leśna, zorganizowane z okazji przypadającego w tym dniu Dnia Sołtysa. Była to okazja do podziękowań i wyrażenia uznania dla osób, które na co dzień angażują się w sprawy swoich miejscowości oraz działają na rzecz lokalnej społeczności.

Słowa wdzięczności za pracę i zaangażowanie przekazali burmistrz Leśnej Szymon Surmacz, zastępca burmistrza Marcin Mirecki oraz przewodniczący Rady Miejskiej w Leśnej Walter Straszak.

Spotkanie odbyło się w restauracji Zielony Piec w Leśnej i przebiegało w miłej, serdecznej atmosferze. Był to czas rozmów, wymiany doświadczeń oraz refleksji nad rolą, jaką sołtysi odgrywają w życiu lokalnych społeczności.

Dzięki ich zaangażowaniu, trosce o mieszkańców oraz aktywności na rzecz swoich miejscowości, sołectwa mogą się rozwijać i integrować.

Na zakończenie raz jeszcze podziękowano wszystkim sołtysom i sołtyskom za ich

pracę, poświęcenie oraz działania na rzecz mieszkańców i rozwoju sołectw. Złożono także życzenia wielu sukcesów, satysfakcji z pełnionej funkcji oraz pomyślności w życiu osobistym i zawodowym. ✘

AŚ

Mistrz Świata w karate – Piotr Babicz – Gościem Honorowym Gali Sportu 2026

28 lutego 2026 r. w Leśnej odbyła się kolejna edycja Gali Sportu. Podczas spotkania uhonorowano dzieci i młodzież z gminy za wysokie wyniki sportowe osiągnięte w minionym sezonie. Była to nie tylko okazja do wręczenia nagród, lecz także moment podkreślenia znaczenia sportu w wychowaniu młodego pokolenia.

Szczególnym punktem programu była rozmowa z Gościem Honorowym – Piotrem Babiczem, mistrzem świata i Europy w karate oraz trenerem klasy mistrzowskiej 7 DAN. Jego obecność nadała wydarzeniu wyjątkowy charakter, a opowieść o sportowej drodze stała się inspiracją dla licznie zgromadzonych młodych zawodników.

Sportowa historia Piotra Babicza rozpoczęła się właśnie w Leśnej. Pierwsze kroki stawiał na boisku piłkarskim w klubie Włókniarz Leśna. Później próbował swoich sił w kajakarstwie gór-

skim oraz tenisie stołowym. Ostatecznie to karate stało się dyscypliną, która przyniosła mu największe sukcesy.

Do najważniejszych osiągnięć Piotra Babicza należą:

- Mistrzostwo Polski Juniorów (1985);
- Dziesięć tytułów Mistrza Polski Seniorów w latach 1990–1999 (przez dekadę pozostawał niepokonany!);

- Mistrzostwo Europy w karate (1997);
- Tytuł Mistrza Świata w karate (2011).

W trakcie swojej kariery Piotr Babicz pełnił wiele odpowiedzialnych funkcji: był trenerem kadry Polski, dyrektorem sportowym, prezesem Dolnośląskiego Związku Karate WKF oraz prezesem i głównym trenerem Klubu Karate Budokan Wrocław, jednego z czołowych

klubów karate w Polsce. Historia sportowca pokazała młodzieży, że nawet z niewielkiej gminy mogą wywodzić się zawodnicy osiągający sukcesy na arenie międzynarodowej.

Nagrody młodym sportowcom wręczyli: Burmistrz Leśnej Szymon Surmacz, Zastępca Burmistrza Marcin Mirecki, Przewodniczący Rady Miejskiej Walter Straszak oraz Gość Honorowy Piotr Babicz. Wyróżnieni zawodnicy otrzymali dyplomy, puchary oraz podziękowania, a także pamiątkowe upominki.

Wśród nagrodzonych znalazło się ponad trzydziestu reprezentantów różnych dyscyplin sportowych.

- Lekkoatletyka: Bartłomiej Kisiel, Katarzyna Chyłek, Konstancja Jurk, Alicja Czech, Miłosz Wiryński, Wojciech Labiszak.
- Trial motocyklowy i super enduro: Wojciech Walczak, Leon Walczak.
- Taniec towarzyski: Małgorzata Wrzeszcz.
- Karate: Antoni Ksej, Gabriel Burzyński.
- Boks: Karol Kukiełka.
- Piłka siatkowa kobiet: Zuzanna Michalik.

Najliczniejszą grupę wyróżnionych stanowili reprezentanci kajakarstwa górskiego i kajak polo: Patrycja Iwaniec,

Julia Kirkowska, Izabela Rutkowska, Aleksandra Labiszak, Weronika Kaczmarek-Bielecka, Jakub Andrzejewski, Karol Kotliński, Natalia Kaczmarek, Blanka Krawczyk, Zuzanna Sztuba, Maria Igielska, Niisi Małaszewska, Marlena Żelazny, Zofia Figiel oraz Pola Łachodiak.

Doceniono także młodych piłkarzy – grupę trampkarzy MGKS Włókniarz

Leśna oraz grupę młodzików MGKS Włókniarz Leśna.

Podczas uroczystości podkreślono rolę trenerów, których praca stanowi fundament sportowych sukcesów młodych zawodników. Wyróżnienia otrzymali szkoleniowcy: Maciej Giziński, Bogdan Sztuba, Monika Borkowska oraz Mariusz Sidor.

Wyróżnionym zawodnikom i trenerom przyznano nagrody pieniężne.

Uroczystość uświetniła oprawa muzyczna przygotowana przez Bogdana Uchmanowicza. Po zakończeniu części oficjalnej uczestnicy spotkania mieli okazję do wykonania pamiątkowych fotografii, rozmów oraz wspólnego poczęstunku.

Gala Sportu po raz kolejny pokazała, że w gminie Leśna nie brakuje talentów, pasji i determinacji. Dzięki zaangażowaniu młodych zawodników, pracy trenerów oraz wsparciu rodziców lokalny sport rozwija się dynamicznie, a kolejne pokolenia mogą marzyć o sukcesach na najwyższym poziomie. ✘

JB

I Kongres Liderów „Operacja Czysta Rzeka”: inspiracja, współpraca i siła lokalnych społeczności

W niedzielę 22 lutego 2026 r. w Hotelu Arche w Siedlcach odbył się I Kongres Liderów Operacji Czysta Rzeka – pierwsze tego typu ogólnopolskie spotkanie skupiające osoby zaangażowane w największą w Polsce akcję społeczną sprzątania rzek, terenów zielonych i przestrzeni przyrodniczych. Wydarzenie zgromadziło aktywistów, liderów lokalnych sztabów oraz ekspertów ze środowiska ekologicznego i społecznego.

Organizatorzy przygotowali bogaty program merytoryczny: panele dyskusyjne, wystąpienia ekspertów i praktyków oraz warsztaty poświęcone budowaniu zaangażowania w społecznościach lokalnych i efektywnej współpracy z partnerami. Wśród prelegentów znaleźli się m.in. Michał Książek i Wojtek Januszczak z Fundacji Krajobrazu, którzy poruszyli temat ochrony zasobów wodnych, oraz specjaliści z dziedziny komunikacji, współpracy z mediami i pozyskiwania wsparcia lokalnych firm.

Celem kongresu było przede wszystkim stworzenie przestrzeni do wymiany doświadczeń, dyskusji o dobrych praktykach oraz integracji liderów działań ekologicznych z całego kraju. Spotkanie stało się również okazją do refleksji nad przyszłością społecznych inicjatyw ekologicznych i wzmacniania ich oddziaływania w lokalnych środowiskach.

Miłoszów na mapie działań OCR

Spośród uczestników wydarzenia wyróżniała się obecność przedstawicielek lokalnych społeczności – w tym sołtycki sołectwa Miłoszów Alicji Krzak. Zmęczona, ale ogromnie szczęśliwa wróciła do Miłoszowa, dumna z możliwości udziału w tak ważnym spotkaniu. Kongres był dla niej nie tylko okazją do zdobycia nowych inspiracji, lecz także potwierdzeniem, że działania lokalnej społeczności mają realny wpływ i mogą być doceniane w skali kraju.

Kulminacyjnym momentem dnia było uroczyste wręczenie nagród i wyróżnień dla liderów i liderki Operacji Czysta Rzeka oraz programu Operacja Czysta Wieś – inicjatywy wspierającej działania na rzecz aktywizacji spo-

łecznej na obszarach wiejskich. Nasza sołtycka Alicja Krzak otrzymała wyróżnienie jako Liderka Województwa Dolnośląskiego w programie Czysta Wieś. To ogromne wyróżnienie, które podkreśla jej zaangażowanie w promowanie działań ekologicznych, edukacyjnych i integracyjnych na terenie Miłoszowa.

Choć wyróżnienie trafiło bezpośrednio w jej ręce, to – jak podkreśla sama Alicja – jest to wspólny sukces całej społeczności Miłoszowa. Zaangażowanie mieszkańców, członków LKS Granica Miłoszów, druchów z Ochotniczej Straży Pożarnej w Leśnej, pracowników SCWS oraz wielu wolontariuszy – od najmłodszych po seniorów – pokazało, że wspólne działania przynoszą realne efekty. Dzięki

wspólnym akcjom sprzątania, edukacji i mobilizacji lokalnej społeczności Miłoszów stał się przykładem małej, lecz skutecznej odpowiedzi na wyzwania ekologiczne.

Wiosenne spotkania nad rzeką

Organizatorzy Operacji Czysta Rzeka już zapowiadają kolejne działania na sezon 2026 – rejestracja sztabów rusza 1 marca, a pierwsze akcje sprzątania tradycyjnie odbędą się wiosną. Lokalne społeczności, w tym Miłoszów, planują nowe spotkania nad wodą, które mają integrować mieszkańców, edukować i poprawiać stan otaczającej przyrody. ✘

Stowarzyszenie Sołtysek i Sołtyśków Dolnego Śląska

Wybory zarządów w Ochotniczych Strażach Pożarnych

W bieżącym kwartale w wielu jednostkach Ochotniczych Straży Pożarnych odbyły się zebrania sprawozdawczo-wyborcze, podczas których wyłoniono nowe władze. W części z nich doszło do istotnych zmian personalnych.

28 lutego 2026 roku w Ochotniczej Straży Pożarnej w Leśnej przeprowadzono walne zebranie, w trakcie którego wybrano nowy zarząd. Funkcję prezesa objął druh Denis Borcz. Na stanowisko naczelnika powołano druha Macieja Kurowskiego, odpowiedzialnego za kierowanie działaniami operacyjnymi jednostki, a jego zastępcą został druh Andrzej Bejster. Funkcję skarbnika powierzono druhowi Marcinowi Maciołowskiemu. OSP w Leśnej od lat odgrywa ważną rolę w systemie bezpieczeństwa regionu. Strażacy ochotnicy uczestniczą nie tylko w akcjach ratowniczo-gaśniczych, ale także w usuwaniu skutków klęsk żywiołowych oraz wypadków drogowych. Przy jednostce działa również Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza.

Zmiany organizacyjne nastąpiły również w innych jednostkach. Nowy zarząd wybrano w OSP Złotniki Lubańskie. Prezesem został Henryk Fedorowicz – wieloletni strażak, związany z OSP nieprzerwanie od 1984 roku. To osoba o dużym doświadczeniu i zaangażowaniu, od lat aktywnie działająca na rzecz bezpieczeństwa mieszkańców. Funkcję wiceprezesa-naczelnika objął Waldemar Jadczak, natomiast obowiązki skarbnika powierzono Adrianowi Lebieckiemu.

Nowy zarząd wybrano także w OSP Grabiszyce. Prezesem został Piotr Trzeciak, funkcję wiceprezesa-naczelnika objął Szczepan Tykarski, a za sprawy finansowe odpowiadać będzie skarbnik Jakub Markowski. OSP Grabiszyce słynie z dużej aktywności i angażuje się w działania społeczne czy edukacyjne, wzmacniając więzi z lokalną społecznością.

Z kolei Ochotnicza Straż Pożarna w Świeciu działa w oparciu o zarząd wybrany w ubiegłym roku, który skutecznie kontynuuje rozwój jednostki. Tworzą go osoby zaangażowane i aktywne, konsekwentnie pracujące na rzecz poprawy bezpieczeństwa oraz integracji lokalnej społeczności. Jednostka wyróżnia się dynamicznym rozwojem, nowoczesnym podejściem do działań oraz dążeniem do stałego doskonalenia. W skład zarządu wchodzi: prezes Mirosław Jaworski, wiceprezes-naczelnik Paweł Ciesiulewicz, zastępca naczelnika Mateusz Kiśło oraz skarbnik Marta Burlik-Jaworska.

Wszystkie jednostki OSP w Gminie Leśna to prężnie funkcjonujące organizacje, których głównym celem jest służba mieszkańcom, zapewnienie bezpieczeństwa oraz aktywne uczestnictwo w życiu lokalnej społeczności.

Nowo wybranym zarządom składamy gratulacje i życzymy wielu sukcesów, satysfakcji z pełnionej służby oraz wytrwałości w realizacji dalszych działań. ✕

SM

Jarmark Wiosenno-Wielkanocny w Leśnej

Wraz z nadejściem wiosny do Leśnej powraca wyjątkowe wydarzenie, które na stałe wpisało się w kalendarz lokalnych atrakcji. Już 28 marca 2026 roku w godzinach 12:00–16:00 na rynku w Leśnej odbędzie się Jarmark Wiosenno-Wielkanocny – pełen kolorów, smaków i radosnej atmosfery.

Organizatorzy przygotowali program dla mieszkańców w każdym wieku. Na odwiedzających czekać będą stoiska rękodzielnicze z unikatowymi wyrobami, lokalne przysmaki oraz kiermasz książki. Najmłodsi będą mogli wziąć udział w specjalnych warsztatach, a także podziwiać występy swoich rówieśników – dzieci z Miejsko-Gminnego Przedszkola im. Kubusia Puchatka oraz przedszkola

Leśne Elfiki. Nie zabraknie również muzyki na żywo – na scenie wystąpi kapela Bruśnik.

Jarmark to doskonała okazja do wspólnego spędzenia czasu, integracji mieszkańców oraz poczucia świątecznego klimatu zbliżającej się Wielkanocy. Serdecznie zapraszamy wszystkich do udziału w tym wyjątkowym wydarzeniu! ✕

AM

Jarmark Wiosenno-Wielkanocny

28.03.2026 GODZ. 12:00-16:00
RYNEK W LEŚNEJ

W PROGRAMIE:
stoiska rękodzielnicze
lokalne przysmaki
warsztaty dla najmłodszych
występ dzieci z Miejsko-Gminnego Przedszkola im. Kubusia Puchatka w Leśnej
występ dzieci z przedszkola Leśne Elfiki
kiermasz książki

W marcu jak w... rzeźbach Hasiora

Przechadzając się w ostatni weekend po Muzeum Narodowym we Wrocławiu, na dłuższą chwilę zatrzymały mnie rzeźby wybitnego polskiego twórcy – Władysława Hasiora. Pokolenie lat 60. i 70. zapewne słyszało o nim albo dobrze go kojarzy – tego artystę z Podhala, związanego także przez wiele lat z Wrocławiem. Był niezwykłą indywidualnością.

Na Zachodzie okrzyknięty „najzdolniejszym uczniem Rauschenberga i Warhola”, w Polsce uznawany za prekursora pop-artu i asamblażu, sam z uporem podkreślał, że nigdy nie „chorował na nowoczesność”. Dlatego też nie klasyfikowałabym go w żadnej konkretnej dziedzinie – pozostawał przede wszystkim indywidualistą. Urodzony przed wojną, przeżył ją w wieku dziecięcym, co wyraźnie odcisnęło się na jego sposobie postrzegania świata.

Aktywność twórczą traktował jako prowokację intelektualną i artystyczną. Współczesność pojmował poprzez zakorzenienie w kulturze, której język ma charakter uniwersalny. Do świata sztuki wkroczył w sposób przyciągający powszechną uwagę, szybko stając się postacią „kultową” dla pokolenia lat 60. i 70. Jego realizacje jednocześnie szokowały i zachwycały, wywołując skrajne emocje oraz oceny; swoją kontrowersyjną postawą zmuszał odbiorców do stawiania pytań o istotę twórczości i swobodę wyboru środków wyrazu.

Jako jeden z nielicznych przedstawicieli swojej epoki zdobył rozpoznawalność także w środowisku ówczesnych celebrytów, nigdy jednak nie stając się jednym z nich. Zachowywał dystans wobec własnej osoby i koncentrował się na pracy, w której wykorzystywał jako medium rozmaite rzeczy codziennego użytku. Materiałem uczynił zdegradowane elementy cywilizacji technicznej; swoje kompozycje budował z gotowych obiektów lub ich fragmentów, przywracając im znaczenie i nadając funkcję znaków.

W ten sposób prowadził nieustanny dialog z polską rzeczywistością i rodzi-

Władysław Hasior 14.05.1928 - 14.07.1999, fot. Janusz Sobolewski Forum

mą mitologią – nasycony poezją, ale też ironią i drwiną. Siła jego postawy polega na autentyczności, zdolności obserwacji na pograniczu socjologii i kultury oraz umiejętności łączenia tradycji z nowoczesnością, a także kultury wysokiej z niską.

Twórca uważał, że rzeczy posiadają zdolność sugerowania znaczeń – niektóre wręcz emanują atmosferą katastrofy, jak choćby rozbite szkło. Stają się nośnikami metafor i poetyckich skojarzeń. Sam pisał o swojej pracy: „Używam materiałów, które coś znaczą. Każdy przedmiot ma swój sens, a złożone dają aforyzm. Aforyzm jest bardzo podobny do prawdy, ale nie jest samą prawdą. Działalność artystyczną uważam za prowokację: intelektualną, twórczą.”

Największa kolekcja jego dzieł znajduje się w Muzeum Tatrzańskim w Zakopanem i liczy około stu prac. W Muzeum Sztuki Współczesnej można zobaczyć także kilka dużych asamblaży, które warto poznać podczas wizyty w tej wyjątkowej przestrzeni, jaką jest Pawilon Czterech Kopuł.

Władysław Hasior był postacią niezwykłą, a zarazem bardzo wycofaną.

Los go nie rozpieszczał, a jego droga do uznania była możliwa dzięki Marii ze Styczyńskich Butscherowej-Długopolskiej. To dzięki jej wsparciu finansowemu młody twórca mógł rozwijać swój talent i kontynuować edukację. W kolejnych latach liczne sukcesy oraz zagraniczne stypendia poszerzyły jego horyzonty, nie osłabiając jednak fascynacji sztuką ludową ani inspiracji płynących z polskiej rzeczywistości, z którą pozostał związany do końca swoich dni.

W ostatnim wywiadzie przed śmiercią powiedział: „Kontrastem dla wody jest ogień, ziemia i powietrze. Taką klasyfikację ustalono straszliwie dawno – wtedy, kiedy ludzie nie umieli się doliczyć wszystkich żywiołów, bo – o dziwo – jest ich o jeden więcej. Piątym żywiołem jest ludzka zdolność fantazjowania.”

Jego koncepcja okazuje się zaskakująco aktualna również dziś. To sarkastyczne stwierdzenie można odnieść zarówno do ludzkiej „głupoty”, jak i antropocentryzmu, który sami sobie narzuciliśmy, a który jego instalacje tak sugestywnie demaskują. Autor włączył do swojej twórczości wszystkie pięć ży-

wiołów, czyniąc je podstawowym budulcem swoich realizacji.

Nie sposób skupić się na jednym konkretnym dziele, dlatego zachęcam Państwa do wyprawy – choćby pociągiem na trasie Lubań–Wrocław, a następnie autobusem nr 146 pod samą Halę Stulecia, gdzie mieści się Pawilon Czterech Kopuł – i osobistego zetknięcia się z tymi silnie oddziałującymi, często mrocznymi realizacjami.

Bilety dla seniorów kosztują 5 złotych, co – jak sądzę – może dodatkowo zachęcić do kontaktu z twórczością współczesnych polskich artystów. Przy okazji warto wybrać się na spacer wzdłuż pięknej pergoli oraz odwiedzić ogród japoński, który już wkrótce zacznie budzić się do życia, zachwycając bogactwem kwiatów i form drzewek bonsai – stanowiących osobną opowieść.

Sztuka Władysława Hasiora na pewno otworzy nam umysły i wprowadzi nowe stany refleksji, a kolorystyka ogromnej liczby malarzy z ostatniego stulecia dostarczy inspiracji do nowych nasadzeń... ✘

„Kładki, na których spotykają się ludzie różnych światów” – o przygodach z *Lalką* Bolesława Prusa

Kiedy 1 września 1994 r. zacząłem pracować jako nauczyciel języka niemieckiego w I LO im. Stanisława Konarskiego w Mielcu, polskiego nie znałem ni w ząb. Ale spokój moich dni w niedużym miasteczku sprzyjał nauce, a koledzy i koleżanki w liceum, tak samo jak uczniowie, byli świetnymi nauczycielami, zatem dość szybko oswoiłem podstawy polskiego – na łatwe i na trudne dni.

Będąc literaturoznawcą, interesowałem się szczególnie tematami, które pojawiały się w dzienniku pod rubryką „lekcja polskiego”. Pewnego dnia zobaczyłem tam zapis: „Lalka”. Zapytałem uczniów, czy to jest ich lektura, a wtedy jednogłośnie podniósł się lament: „Oj, to takie dłuuuuie, taka cegła (przy okazji dowiedziałem się nowego znaczenia znanego mi już słowa...), Panie Profesorze, nie da się tego czytać, a za tydzień już będziemy z tego odpytywani...”.

Poszedłem do biblioteki szkolnej. Faktycznie: imponujące dzieło. Patrzyłem z respektem na te dwa grube tomiska na półce i pomyślałem sobie, że kiedyś... kiedyś będzie na nie czas...

Lata później mieszkaliśmy z żoną w Poznaniu, na ulicy Sienkiewicza. Ulica Prusa była tuż za rogiem.

Kluczowy moment nastąpił jednak jeszcze później, już w Berlinie. Razem z Lisą Palmes przetłumaczyliśmy – jako tandem translatorski – naszą pierwszą książkę: *Ludwik Hirszfeld: Historia jednego życia*. Wspólna praca sprawiała nam tyle radości, że chcieliśmy ją koniecznie kontynuować. Jako następną książkę wybraliśmy *Księgi Jakubowe* Olgi Tokarczuk. Uparliśmy się, że znajdziemy dla tej „cegły” niemieckojęzycznego wydawcę. Łatwo nie było, ale się udało. Dopiero co powstałe wydawnictwo Kampa Verlag (z siedzibą w Zurychu) przyjęło naszą propozycję i na kolejne dwa lata zanurzyliśmy się w awanturczym życiu Jakuba Franka i jego wyznawców oraz poddaliśmy się wirom historycznym drugiej połowy XVIII wieku.

Ostatnie tygodnie tej pracy minęły nam jak w transie. Wszystkimi siłami staraliśmy się dotrzymać terminu. Postacie powieści śniły się nam, ich

cienie snuły się po ulicach Berlina. Aż w końcu – ostatnia korekta, ostatnie poprawki – oddajemy szczerki do druku. Termin dotrzymany!

1 października 2019 r. *Księgi Jakubowe* w naszym przekładzie na niemiecki były już w księgarniach. Wielka ulga. Wielkie zmęczenie. A zarazem duże napięcie: jakie będą reakcje? Co powiedzą niemieckojęzyczni krytycy? A czytelnicy? Czy będą czytać?

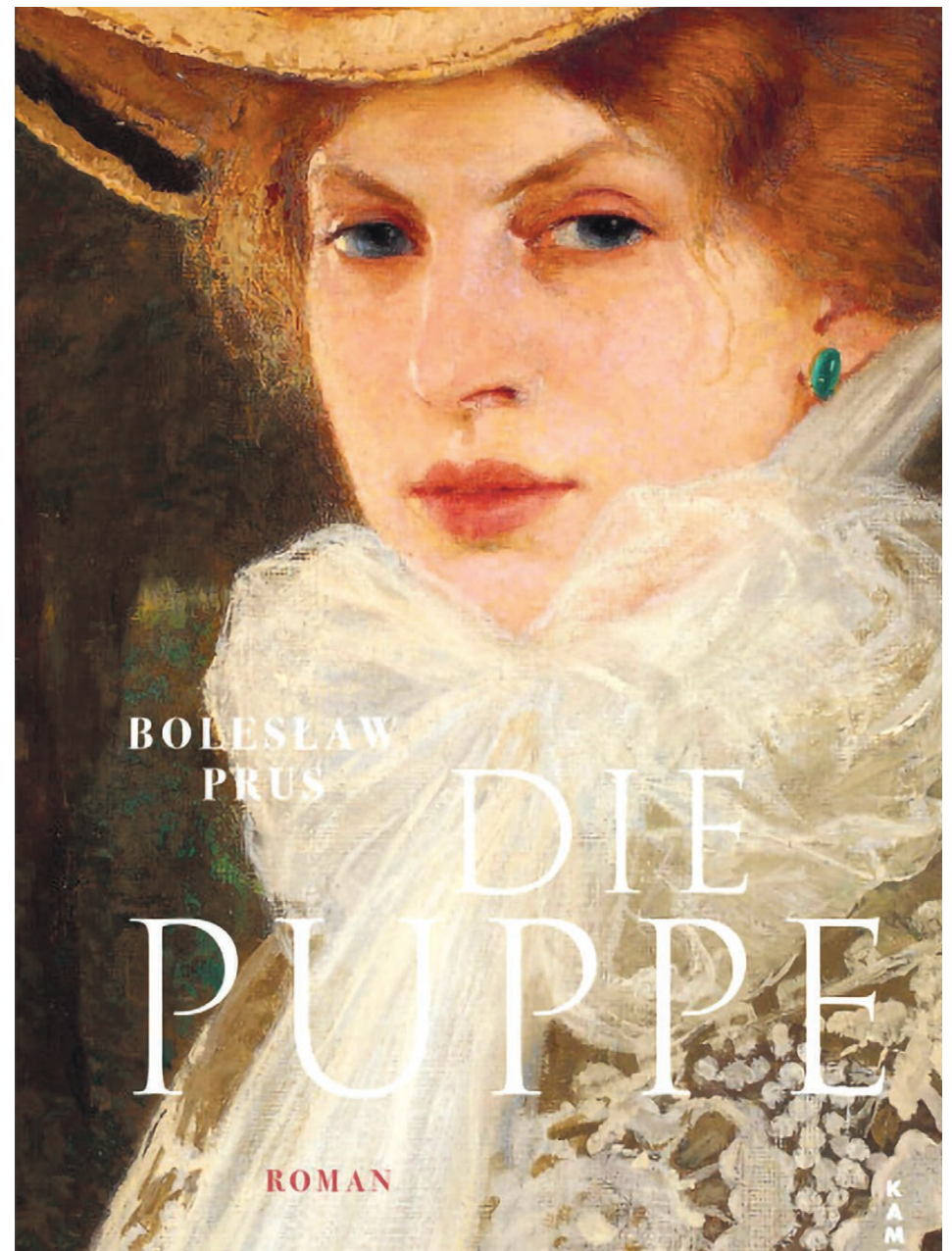
10 października o godz. 13:00 Akademia w Sztokholmie ogłasza Nagrody Nobla w dziedzinie literatury: za rok 2018 nagrodę otrzymuje Olga Tokarczuk!

Od tego momentu polska noblistka ma swój dom wydawniczy w Zurychu.

Dzisiaj, siedem lat po Noblu, wydawnictwo Kampa wydaje całą edycję książek Olgi Tokarczuk, łącznie z nowymi wydaniem starych tłumaczeń wykonanych jeszcze przez Esther Kinsky i Doreen Daume. Po *Księgach* razem z Lisą tłumaczyliśmy kolejne książki na bieżąco – albo jako tandem, albo każdy z nas solo, w zależności od grafiku pracy.

W trakcie tej współpracy doszło do żywej wymiany myśli między noblistką a wydawcą Danielem Kampą. Wydawca dowiedział się o wielkiej pasji Olgi Tokarczuk, którą jest *Lalka* Bolesława Prusa. W końcu Daniel Kampa sięgnął po istniejące już tłumaczenie *Lalki*, które ukazało się w 1954 r. w NRD. Wykonał je Kurt Harrer (1902–1959), tłumacz otoczony aurą pewnych tajemnic i niejasności. Przed rozpoczęciem pracy translatorskiej działał w całkowicie innych dziedzinach, między innymi w branży Wokulskiego: handlował towarami galanteryjnymi.

Po przeczytaniu przekładu Harrera Daniel Kampa podjął decyzję: trzeba koniecznie wydać to arcydzieło euro-

pejskiego realizmu – stojące w jednym rzędzie z *Effi Briest* Theodora Fontane’a lub *Madame Bovary* Gustave’a Flauberta – tylko w nowym tłumaczeniu.

Tak więc *Lalka* wylądowała na naszych biurkach. Wielkie wyzwanie, ogromna praca, ale i dużo radości. W trakcie tej pracy staliśmy się z Lisą jeszcze większymi miłośnikami Prusa, niż byliśmy wcześniej. Tłumaczenie wymaga przede wszystkim najdokładniejszej lektury. A tu nie mogliśmy wyjść z podziwu dla subtelnej finezji tej prozy. *Lalka* jest napisana przepięknym, eleganckim, przejrzystym językiem. A melodia tej powieści jest

bardzo współczesna – młoda i żywa, z dużą dawką ironii.

Żeby ukoronować „nową *Lalkę*”, Daniel Kampa zdecydował się dołączyć do niej esej Olgi Tokarczuk *Lalka i perła*. W ten sposób czytelnicy otrzymują w jednym tomie wspaniałą powieść oraz intrygującą interpretację polskiej noblistki.

Myślę, że i Prus byłby zadowolony, że jego arcydzieło w taki sposób – dzięki polskiej noblistce – ponownie znalazło drogę do niemieckojęzycznych czytelników. ✕

Kto był pierwszym burmistrzem Leśnej? Dragan Sotirović czy Kazimierz Lech?

Kto był pierwszym burmistrzem Leśnej? Czy był nim Kazimierz Lech? Własoręczne podpisy osoby o takim imieniu i nazwisku znajdują się na jednych z pierwszych dokumentów miejskich Leśnej po 1945 roku. A może jednak burmistrzem był legendarny Dragan Sotirović?

W świetle znanych mi materiałów archiwalnych trudno tę tezę jedocześnie potwierdzić, ale nie można też jej zaprzeczyć. Wikipedia, wolna encyklopedia, nazywa nawet Sotirovicia prezydentem Leśnej! W powiecie lubańskim po zakończeniu II wojny światowej, ale i obecnie na czele żadnego miasta nikt nie pełnił i nie pełni takiej funkcji.

Z okresu pełnienia funkcji burmistrza przez Kazimierza Lecha nie zachowało się wiele dokumentów podpisanych przez niego osobiście (1945-1946). Przyczyną jest zapewne czas organizowania się urzędu. W tamtych latach dużo spraw załatwiano osobiście. W aktach Gminy Leśna z początku sierpnia 1945 roku znajduje się zaświadczenie wydane przez starostę lubańskiego (Pełnomocnika Rządu), w którym czytamy, że: „ob. Kazimierz Lech, burmistrz m. Leśnej udaje się do Friedlandu / Czechosłowacja po zakup ropy. Władze wojskowe uprasza się o nieczynienie przeszkód w tej podróży służbowej. Ważne do dn. 10.08.45 r.”

Z datą 11 września 1945 roku burmistrz Lech podpisał pismo skierowane do „Urzędu Akcyz i Monopoli w Lignicy - Przez Starostwo Powiatowe w Lubaniu. Dotyczy: Przydziału kontyngentu spirytusowego dla pracowników zatrudnionych w Magistracie Miasta Leśnej”. Wymienionych jest w nim dwunastu pracowników Zarządu Miasta Leśna, między innymi: Lech Kazimierz, Skrobot Władysław, Madey Edward. Jest to forma wypłacenia ekwiwalentu rzeczowego a nie rozpijanie urzędników! W protokole spisany 4 stycznia 1946 roku czytamy: „zdanie na przechowywanie do składnicy Magistratu m. Leśnej przedmiotów domowego użytku (...)”, - było to między innymi przekazanie przedmiotów ponemieckich delegatom Tymczasowego Zarządu Państwowego, które odbyło się w obecności wiceburmistrza Gminy Leśna ob. Skrobot. Zamiast podpisu Lecha, pismo

podpisał zastępca Władysław Skrobot. Podobnie wyglądają inne pisma urzędowe powstałe do marca 1946 roku (wówczas burmistrzem zostaje Władysław Skrobot). Na wielu znajduje się pieczęć Zarządu Gminy w Leśnej, w miejscu podpisu burmistrza Lecha znajduje się podpis jego zastępcy. Wyjaśnieniem może być to, że na skutek wielu spraw, którymi zajmował się burmistrz, niektóre podpisywał w jego imieniu zastępca lub upoważniony urzędnik. Tak przecież dzieje się i obecnie.

Możliwe, że burmistrz Lech czynił przygotowania do opuszczenia Leśnej i Polski.

Starostwo Powiatowe 26 stycznia 1946 roku wystosowało pisemne polecenie: „stwierdam, że nie wszystkie Zarządy Gminne nadesłały do Referatu Samorządowego tutaj. Starostwa wypełnione kwestionariusze zatrudnienia w poszczególnych gminach pracowników (...). Termin do dnia 15.II.1946 r. Podpisał za starostę Glibowski Henryk/ Inspektor Samorządu Gminnego”.

Okres urzędowała burmistrza Kazimierza Lecha kończy się pod koniec stycznia 1946 roku – „Starostwo Powiatowe w Lubaniu - Do ob. Lecha Kazimierza Wójta Zarządu Gminnego w Leśnej - W odpowiedzi na prośbę z dnia 23.I.1946 roku udzielam Obywatelowi 3-tygodniowego urlopu zdrowotnego tj. od dnia 26. I. do 9 lutego br. Podpisał Starosta Stawiarski Antoni”.

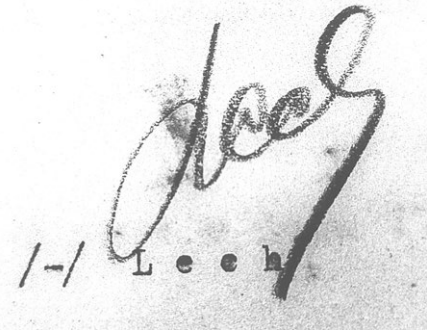
Kazimierz Lech udał się na urlop zdrowotny, więcej się nie pokazał na terenie gminy.

„Sprawozdanie za okres ubiegły z dnia 12 marca 1946 roku burmistrza m. Leśnej do Pełnomocnika Rządu R.P. Kanc. Ogólno-Organizacyjna w Lubaniu - Część I.1. Sytuacja ogólna i polityczna.

a) Od ostatniego okresu sprawozdawczego do obecnego nastąpiły zmiany personalne w administracji państwowej - samorządowej. Zmiany powyższe powstały na skutek szeregu nadużyć popełnianych na tutejszym terenie gminy, przez osoby wspomniane, np. były burmistrz miasta Leśna Lech Kazimierz, były sekretarz gminy Madey Edward, Komendant M.O. w Leśnej Czerniak Lucjan, Z-ca Komendanta M.O. do spraw Bad.wych. Prokopowicz. Podpisał Władysław Skrobot”.

W aktach przechowywanych w Instytucie Pamięci Narodowej Oddział we Wrocławiu znajduje sięteczka dotycząca Dragana Sotirovicia i jego bandy (dosłownie!):

„Notatka ew.143 dot. bandy o zabarwieniu poakowskim, działającej na terenie Przeworska w latach 1944-1945 pod dowództwem kpt. SITOROWIC Dragana ps. „Draza”, sporządzono 3 września 1981 roku dla Naczelnika Wydziału II biura „C” Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w Warszawie, czytamy (...): „w sierpniu 1944 r. władze radzieckie aresztowały część członków tego oddziału i internowały do ZSRR, a część rozproszyła się (...). W maju 1945 r. banda Draży rozwiązała się (brak bliższych danych co do okoliczności), (...) Część członków z oddziału „Draży” wiosną 1945 r. nielegalnymi kanałami została przerzucona do Niemiec Zachodnich (nie dysponujemy danymi personalnymi kto został przerzucony do Niemiec) część zaś wyjechała na Ziemię Odzyskane w okolice Zgorzelca” (...) W 1946 r. sam przedostał się

za granicę (brak bliższych danych). Opracował Władysław Kraczka”.

W tekstach cytowanych zachowano oryginalna pisownię. Pogrubienia w tekście - BG.

Artykuł powstał na podstawie materiałów archiwalnych przechowywanych w: Instytucie Pamięci Narodowej Oddział we Wrocławiu, Archiwum Państwowego we Wrocławiu, Archiwum Państwowego we Wrocławiu Oddział w Bolesławcu, Wikipedia - wolna encyklopedia. ✘

Barbara Grzybek

Burmistrz m. Leśnej
pow. Lubań D.Sl.

Leśna dnia 12 marca 1946 r.

Do
Pełnomocnika Rządu R.P.
Kanc. Ogólno-Organizacyjna
w Lubaniu

Dotyczy: sprawozdania za okres ubiegły.

Część I.
1. Sytuacja ogólna i polityczna.

a) Od ostatniego okresu sprawozdawczego do obecnego nastąpiły zmiany personalne w administracji państwowej-samorządowej. Zmiany powyższe powstały na skutek szeregu nadużyć popełnianych na tutejszym terenie gminy, przez osoby wspomniane, n.p. były burmistrz miasta Leśna Lech Kazimierz, były sekretarz gminy Madey Edward Komendant M.O. w Leśnej, Czerniak Lucjan, Z-ca Komendanta M. O. do spraw Bad. wych. Prokopowicz.

Starosta Powiatowy
w Lubaniu

Luban, dnia 30. I. 1946 r.

S. IV. 8-11/46

Udzielanie urlopu zdrowotnego

Do
Ob. Lecha Kazimierza
Wójta Zarządu Gminnego
w Leśnej

W odpowiedzi na prośbę z dnia 23.I.1946r. udzielam
Obywatelowi 3-tygodniowego urlopu zdrowotnego, tj. od dnia 26. I.
29 lutego br.

Starosta:
/Stawiarski Antoni/

Sukces uczniów Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Pobiednej w powiatowym konkursie recytatorskim

Uczniowie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Pobiednej po raz kolejny udowodnili, że talent, wrażliwość na słowo oraz odwaga mogą prowadzić do wspaniałych sukcesów. Podczas powiatowego etapu konkursu recytatorskiego młodzi artyści z naszej szkoły zaprezentowali się znakomicie, zdobywając wysokie miejsca i uznanie jury.

Największy sukces odniosła Matylda Michoła, uczennica oddziału zerowego, która zdobyła I miejsce w swojej kategorii wiekowej. Matylda zachwyciła jury niezwykle barwną i pełną emocji interpretacją poezji dziecięcej. Jej występ wyróżniał się nie tylko doskonałą pamięcią i dykcją, ale także naturalnością oraz umiejętnością oddania nastroju recytowanego utworu. Młoda recyta-

torka udowodniła, że nawet najmłodszy uczeń potrafi z wielką wrażliwością interpretować literaturę.

Szkołę w kategorii klas I-III reprezentowała Oliwia Koćma, która również zaprezentowała wysoki poziom artystyczny i zdobyła III miejsce. Jej występ spotkał się z ciepłym przyjęciem publiczności i uznaniem komisji konkursowej, która doceniła interpretację, kulturę słowa oraz zaangażowanie młodej recytatorki.

Udział w konkursie był dla uczennic nie tylko okazją do zaprezentowania swoich talentów, ale także cennym doświadczeniem scenicznym oraz możliwością rozwijania zainteresowań literackich.

Serdecznie gratulujemy Matyldzie i Oliwii wspaniałych wyników oraz życzymy im dalszych sukcesów. Podziękowania należą się także nauczycielom i rodzicom, którzy wspierają dzieci w rozwijaniu pasji do literatury i sztuki słowa. ✕

EW

Luty pełen poezji w przedszkolu Kubusia Puchatka

Sznurek w ramce

W czasie ferii do naszego przedszkola przybył specjalny gość - Pani Barbara Mizia, mamusia Antosia Pszczoły. Pani Barbara zajmuje się wykonywaniem rękodzieł artystycznych, takich jak: makramowych laleczek w ramce oraz łąpaczków snów. Podczas dzisiejszych warsztatów Pani Basia zaprezentowała dzieciom własnoręcznie wykonane laleczkowe obrazki i pokazała, jak wykonuje elementy do swoich prac (techniką umiejętnego wiązania sznurków) oraz jakie narzędzia używa. Mając na uwadze, że nasze przedszkolaki nie potrafią tak precyzyjnie wykonać laleczek, mamusia Antosia przygotowała łatwiejszy sposób wykonania obrazów. „Mali artyści” z materiałów przyniesionych przez Panią Basię wykonali prace plastyczno - techniczne

ze sznurków. W ten sposób powstały piękne obrazki, które dzieci zabrały do domu wraz z prezentami od Pani Basi, w postaci sznurkowych breloczków.

Bardzo dziękujemy Pani Barbarze za przeprowadzenie niezwykle twórczych warsztatów, które rozwinęły u dzieci zdolności manualne, koncentrację i cierpliwość.

Kajakarzem być...

13 lutego w naszym przedszkolu gościliśmy pana Konrada Wickiela - prezesa LUKS Kwisa Leśna, który opowiadał dzieciom o kajakarstwie górskim i kajak polo. Nasz gość zaprezentował oryginalny strój kajakarza i sprzęt, który jest niezbędny do uprawiania tej trudnej dyscypliny sportu. Każde dziecko miało okazję spróbować „na sucho” pływania w ka-

jaku. Dzieci z ciekawością słuchały opowiadania o sukcesach zawodników z Leśnej. Kto wie, może za kilka lat wyrosnie kolejny Mistrz Świata w tej dyscyplinie sportu wśród naszych przedszkolaków?

Konkurs recytatorski „Szczęście w wierszach ukryte”

17 lutego w naszym przedszkolu odbył się etap przedszkolny konkursu recytatorskiego „Szczęście w wierszach ukryte”. W wydarzeniu wzięło udział

16 przedszkolaków, którzy zaprezentowali przygotowane wiersze w dwóch kategoriach wiekowych: 3–4 lata oraz 5–6 lat. Mali artyści występowali z dużym zaangażowaniem, zachwycając publiczność i jury swoją odwagą, pamięcią oraz interpretacją utworów.

W kategorii dzieci 3–4-letnich przyznano następujące miejsca:

- I miejsce ex aequo zdobyły Teresa Olszewska oraz Malwina Słabicka,
- II miejsce zajęła Hanna Zielińska.

W kategorii dzieci 5–6-letnich:

- I miejsce zdobyła Zuzanna Dyrda,
- II miejsce zdobyła Sonia Zając,
- III miejsce zajął Mykhailo Stoiko.

Wszyscy uczestnicy otrzymali pamiątkowe dyplomy i nagrody, a laureaci etapu przedszkolnego zakwalifikowali się do **V Powiatowego Konkursu Recytatorskiego „Szczęście w wierszach ukryte”**, który odbył się 25 lutego 2026 r. w Przedszkolu w Zarebie. Naszą placówkę reprezentowali: Milena Sankiewicz,

Sonia Zając, Teresa Olszewska, Hanna Zielińska, Malwina Słabicka oraz Mykhailo Stoiko.

Z ogromną radością informujemy, że w etapie powiatowym Malwina Słabicka w kategorii dzieci 3–4-letnich oraz Mykhailo Stoiko w kategorii dzieci 5–6-letnich zdobyli III miejsce.

Gratulujemy naszym dzielnym przedszkolakom i dziękujemy rodzicom za ich przygotowanie do konkursu. ✖

MS

Szkoła w Smolniku stawia na ruch i zdrowe nawyki!

Taneczne przerwy

W naszej szkole już po raz drugi odbywają się taneczne przerwy, które cieszą się ogromnym zainteresowaniem uczniów. Ta radosna inicjatywa, która na stałe wpisała się w życie szkoły pokazuje, że przerwa może być nie tylko czasem odpoczynku, ale także aktywności i dobrej zabawy. Te taneczne inicjatywy prowadzone są przez uczennice z koła tanecznego oraz uczennice klas sportowych 5 D i 4 D pod kierunkiem nauczycielek wychowania fizycznego: Pani Moniki Borkowskiej i Pani Moniki Hejdy. Dziewczeta z dużym zaangażowaniem przygotowują krótkie układy choreograficzne, zachęcając koleżanki i kolegów do wspólnego tańca przy energetycznej muzyce. Taneczne przerwy mają wiele zalet prozdrowotnych. Przede wszystkim sprzyjają aktywności fizycznej, poprawiają kondycję i koordynację ruchową, a także pomagają rozładować napięcie i stres związany z nauką. Ruch w trakcie dnia pozytywnie wpływa na koncentrację podczas kolejnych lekcji oraz poprawia samopoczucie uczniów. Wspólne tańce integrują społeczność szkolną, uczą współpracy i budują pozytywne relacje rówieśnicze. Druga edycja tanecznych przerw pokazuje, że aktywne i zdrowe spędzanie czasu w szkole może być świetną zabawą i inspiracją do codziennego ruchu. Przez trzy miesiące realizowania tej tanecznej akcji korzystało z niej systematycznie aż 205 uczniów. Najbardziej aktywni byli uczniowie z klas I-III.

Udział naszych uczniów w Mistrzostwach Dolnego Śląska

22 lutego 2026 r. uczniowie naszej szkoły wzięli udział w Halowych Mistrzostwach Dolnego Śląska w Lekkiej Atletyce. Zawody odbyły się we Wrocławiu. Co roku gromadzą najlepszych młodych spor-

towców z całego regionu. Naszą szkołę reprezentowali uczniowie klas sportowych o profilu lekkoatletycznym. Start w tak ważnych zawodach był dla nich ogromnym wyróżnieniem oraz cennym doświadczeniem sportowym. Uczniowie mieli okazję rywalizować z rówieśnikami z całego województwa, sprawdzić swoje umiejętności w warunkach profesjonalnych zawodów oraz poczuć prawdziwą atmosferę sportowej rywalizacji. Miło nam poinformować, że Alicja Czech zajęła III miejsce w skoku wzwyż. Wysokie V miejsce zajął Wojciech Labiszak w pchnięciu kulą. W pierwszej 10 znaleźli się także: Kacper Zalesny – VII miejsce w skoku w dal oraz Wojciech Figiel – VIII miejsce w pchnięciu kulą. Pozostali uczestnicy zawodów to: Maja Misiak, Tola Szelest, Szymon Stożek, Magdalena Czech, Antonina Farganus, Julia Rzańnicka i Anastazja Kisło. Jesteśmy bardzo dumni z postawy naszych

uczniów, którzy godnie reprezentowali szkołę, pokazując sportowego ducha walki. Dla wielu z nich był to pierwszy start w zawodach tej rangi - z pewnością pozostanie on na długo w ich pamięci jako wyjątkowe sportowe przeżycie.

Bezpiecznie i zdrowo z Małpką Iwoną

W lutym uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w Oddziale Specjalnym realizowali kolejne przedsięwzięcia w ramach Ogólnopolskiego Projektu Edukacyjnego „Bezpiecznie i zdrowo z Małpką Iwoną”.

Pierwszym z nich były obchody Dnia Bez Oleju Palmowego, który wypadł 02 lutego, który obchodziliśmy w ramach realizacji Modułu II – Zdrowie.

Do zajęć wprowadziła nas Małpka Iwona opowiadając o zwierzętach, które poniosły konsekwencje jedzenia słodczy zawierających olej palmowy.

Dodatkowo w tym dniu dzieci przyniosły do szkoły opakowania po swoich ulubionych przekąskach po to, aby przeanalizować składniki, z których zostały zrobione. Szybko okazało się, że większość z nich zawiera olej palmowy. Dzieci dowiedziały się, dlaczego jest on szkodliwy dla naszych organizmów i dla środowiska naturalnego. Następnie wykonane zostały kolorowe karty pracy i prace techniczne z rolek papieru przedstawiające orangutany – główne ofiary pozyskiwania oleju palmowego.

W ramach realizacji Modułu I – Bezpieczeństwo poruszyliśmy temat Bezpiecznego Internetu. W tym dniu uczestniczyliśmy w webinarze prowadzonym przez Urząd Komunikacji Elektronicznej. Na zakończenie wykonaliśmy gazetkę ostrzegającą przed zagrożeniami w świecie wirtualnym. ✖

KW

Historia szkolnictwa w Pobiednej (Meffersdorf)

Najstarsze wzmianki o szkolnictwie w Pobiednej są bardzo skromne, możemy z nich dowiedzieć się tylko tyle, że w roku 1600 w Pobiednej (Meffersdorf, Wigandsthal) była dwuklasowa ewangelicka szkoła podstawowa oraz szkoła kształcąca rolników.

Najstarsze szkoły

Niestety nie wiemy na pewno czy była to ta sama szkoła, do której mieszkańcy ówczesnej Pobiednej posyłać swoje dzieci w 1668 roku, o której wiemy nieco więcej. Ta szkoła była usytuowana tam, gdzie obecnie znajduje się dolna część cmentarza. Z dostępnych obecnie informacji wynika, że stary budynek szkoły został rozebrany w 1712 roku, a miejsce po nim zagospodarowano na cmentarz i zostało odgródzone od ulicy murem. W miejscu zburzonej szkoły znajdowały się później nagrobki rodzin Weise-Frölich-Gerberi i trzy inne grobowce.

Miejsce, w którym wybudowano kolejną szkołę, było wówczas własnością Georga Schütze, który wydzielił część z George Schützeschen Erbgarten (Dziedziczny ogród George'a Schütze),

i podarował ją pod budowę nowej szkoły. Budowa szkoły została ukończona w 1712 roku i od tego czasu nauczyciele prowadzili w niej zajęcia.

Nowo wybudowana w 1712 roku szkoła znajdowała się w miejscu, w którym obecnie znajduje się przychodnia „Mediton”, przy ulicy Nowomiejskiej (wówczas Chausseestrasse). Szkoła w tej lokalizacji funkcjonowała do drugiej dekady XX wieku (po przeniesieniu szkoły do nowej siedziby budynek został rozebrany a w tym miejscu postawiono budynek, który do dzisiaj jest jednym z ładniejszych w Pobiednej).

Jedną z niewielu ocalałych pamiątek po nieistniejącej już szkole jest zdjęcie z ok. 1903 roku. Zdjęcie zrobiono przed głównym wejściem do szkoły i widzimy na nim nauczyciela z grupą uczniów.

Nowa szkoła

Natomiast nowa szkoła, która funkcjonuje w Pobiednej do dnia dzisiejszego przy ul. Hetmańskiej, została wybudowana w drugiej dekadzie XX wieku. Wybudowano ją przy Neugersdorfer StraÙe 3 (obecnie ul. Hetmańska 3).

Jak na tamte czasy i możliwości Pobiednej była to duża i nowoczesna szkoła, co widzimy na poniższej fotografii.

W dużym piętrowym budynku znajdowało się m.in.:

- cztery izby lekcyjne z dużymi oknami, które z dwóch sal wychodziły na południową stronę, a z dwóch na

Nauczyciel z uczniami przed wejściem do szkoły przy ul. Nowomiejskiej w Pobiednej, rok 1900

wschodnią, co w godzinach nauki w szkole zapewniało najlepsze naturalne oświetlenie,

- pomieszczenia dla kadry oraz obsługi szkoły,
- mieszkanie (które w tamtym czasie zajmował dyrektor szkoły),
- w osobnym budynku znajdowało się zaplecze sanitarne.

Ponadto przy szkole zrobiono jeszcze duży plac, który wraz ze szkołą został ogrodzony.

Prawdopodobnie ostatnim dyrektorem szkoły do czasu zakończenia wojny

w 1945 roku był Bülow Erich. Jeszcze jedną szkołą w ówczesnej Pobiednej była prywatna szkoła, która powstała w 1877 roku. Na zdjęciu zrobionym z okazji 25 lecia tej szkoły, obchodzonym uroczysto 2 października 1902 roku widzimy m.in. właścicieli szkoły, nauczycieli, absolwentów i uczniów wraz z rodzinami.

Szkoła po roku 1945

Szkoła podstawowa w Pobiednej (ówczesny Sokołów) powstała w październiku 1945 r., w budynku przy ulicy Hetmańskiej 3, w którym do zakończenia II Wojny Światowej

Budynek nieistniejącej szkoły przy ul. Nowomiejskiej w Pobiednej (pierwszy z prawej), rok 1900.

Budynek nowej szkoły przy ul. Hetmańskiej w Pobiednej, rok 191

funkcjonowała szkoła niemiecka. Założył ją pracownik zakładu, który w latach późniejszych funkcjonował pod szyldem Zakłady Przemysłu Pluszowego w Pobiednej - pan Adam Hamerski, który w pierwszym roku szkolnym pełnił funkcję kierownika. Szkoła początkowo nosiła nazwę: Publiczna Szkoła Powszechna w Sokołowie i uczęszczało do niej 48 dzieci w różnym wieku z Sokołowa (Pobiednej) i Nowej Wsi (Wolimierza). W roku szkolnym 1946/1947 uczniów, którzy mieszkali na terenie Wolimierza przeniesiono do czteroklasowej szkoły, którą utworzono w ich wsi. W pierwszym okresie istnienia szkoły w 4 salach lekcyjnych naukę prowadziły dwie nauczycielki: Anna Masełkowa oraz Janina Hardasiewicz, która do roku 1948 pełniła również funkcję kierownika szkoły. W początkowym okresie brakowało niemal wszystkiego: wykwalifikowanej kadry, przyborów piśmiennych i piernicznych. Dużym problemem był całkowity brak podręczników w języku polskim. Po zawierusze wojennej do tych samych klas uczęszczali uczniowie z różnych roczników, nie zawsze dobrze posługujący się językiem polskim, pochodzący z różnych stron Polski, zza wschodniej granicy oraz z rodzin niemieckich. W roku 1948 pracę w szkole rozpoczął pan Jerzy Głowacki, który przez 20 lat pełnił funkcję dyrektora. W całej 80-cio letniej historii szkoły, funkcję kierownika lub dyrektora szkoły pełniło 19 osób. Przez 80 lat nauką i wychowywaniem kolejnych pokoleń zajmowało się w szkole 125 nauczycieli włącznie z katechetami. Wielu z nauczycieli na zawsze pozostanie w pamięci uczniów. Niektórzy z nich swoje życie związali również z Pobiedną, między innymi: Aleksandra Buca, Bronisława Kudyba, Wanda Radecka, Janusz Kotliński, Bożena Schneider, Teresa Staszkiwicz.

Początkowo do budynku szkoły prowadziły dwie klatki schodowe: pierwsza prowadząca do czterech, dużych sal lekcyjnych i druga - do części mieszkalnej. W latach pięćdziesiątych zlikwidowano drugą klatkę schodową, uzyskując dodatkowe pomieszczenia na parterze - przeznaczone na sale lekcyjne, i na piętrze - dzisiejszy sekretariat. Wejście do mieszkania przeprowadzono przez część poddasza, z korytarza szkolnego. Na potrzeby uczniów zaadaptowano także jedno z pomieszczeń strychu. Był tam gabinet higienistki i stomatologa, radiowęzeł, gabinet

25 lecie powstania prywatnej szkoły w Pobiednej, rok 1902 (zdj. z prywatnej kolekcji)

księgowej, świetlica, a obecnie gabinet pedagoga.

Przez wiele lat sale lekcyjne ogrzewane były piecami kaflowymi, wodę czerpano ze studni znajdującej się na podwórku lub z pobliskiego strumyka. W całej szkole panował specyficzny zapach ropy naftowej, którą woźny konserwował drewniane podłogi. Klasy wyposażone były w solidne drewniane ławki z pochyłymi blatami i otworami na kałamarze pomalowane obowiązkowo na zielono i stare „po niemieckie” meble ze skromnym wyposażeniem.

Z czasem zlikwidowano mieszkanie nauczycielskie, pomieszczenia te na przestrzeni czasu funkcjonowały zamiennie a obecnie znajdują się tam: gabinet dyrektora i pedagoga. W latach sześćdziesiątych szkoła zyskała dodatkowy budynek przy ulicy Nowomiejskiej (wejście od ul. Strażackiej), przekształcony z sali kinowej na salę gimnastyczną. Sala była wielokrotnie remontowana i służy uczniom do dzisiaj.

Fabryka Tkanin Meblowych „Fatma” w Pobiednej, przez wiele lat była tzw. zakładem opiekuńczym szkoły. Pracownicy zakładu przeprowadzali podstawowe remonty, przekazywane były różne darowizny (np. pierwszy szkolny komputer). Dzięki prawie darmowemu udostępnianiu autokaru organizowano tanie wycieczki, dojazdy na zawody i konkursy.

Prawdopodobnie około 1965 roku (z powodu remontu szkoły w Czerniawie i przyłączenia do rejonu Pobiednej uczniów z niektórych ulic Czerniawy), zwiększyła się liczba uczniów. Na potrzeby klas młodszych zaadaptowano

budynek przy ulicy Strzeleckiej 13, w którym od czasu zakończenia II wojny światowej znajdowały się mieszkania i ośrodek kolonijny. W przejętym budynku utworzono na parterze 4 sale lekcyjne, pokój nauczycielski, szatnię i toalety (oczywiście drewniane wychodki, ale wewnątrz budynku). Sale ogrzewane były przez piece kaflowe, do których dostęp (paleniska) znajdowały się na korytarzu, a wodę czerpano ze strumyka.

Po adaptacji poddasza w latach 80-tych i uzyskaniu dodatkowych pomieszczeń, na parterze wydzielono mieszkanie dla pracowników (z szatni, pokoju nauczycielskiego i jednej z klas), a na poddaszu urządono: pokój nauczycielski, świetlicę, bibliotekę, salę oddziału przedszkolnego i salę pełniącą zmienne funkcje (czytelni, harcówki ruchowej i lekcyjną). Zainstalowano wówczas centralne ogrzewanie, bieżącą zimną i ciepłą wodę, a drewniane „wychodki” zastąpiono współczesnymi toaletami (niestety z powodu wydzielenia części mieszkalnej, wejście do toalet umieszczono od podwórka).

Szkoła przy ulicy Strzeleckiej miała doskonałe usytuowanie. Znajdowała się obok dużego boiska do piłki nożnej należącego do LZS „Fatma” i w pobliżu licznych kasztanowych alei, po których można było bezpiecznie biegać, spacerować i prowadzić obserwacje przyrodnicze. Po usłyszeniu dźwięku ręcznego dzwonka, którym nauczyciel dyżurujący obwieszczał przerwę, dzieci wybiegały na zieloną murawę boiska, skąd trudno było je czasami zwołać.

Do szkoły można było dojść ulicą Strzelecką, a do pewnego okresu tak-

że drogą obok pałacu, wiodącą przez były PGR. Nauczyciele w czasie przerw przemieszczali się między budynkami szkolnymi, co nie było aż tak uciążliwe do czasu zamurowania bramy umożliwiającej przejście przez były PGR.

Przez 35 lat do szkoły przy ulicy Strzeleckiej uczęszczali uczniowie klas I-IV, a w pewnym okresie klas „0”-III. Przejściowo, w okresach wyżu demograficznego lub remontów w szkole przy ul. Hetmańskiej, także uczniowie klas starszych.

Rekordowym pod względem ilości uczniów był rok szkolny 1967/1968 wtedy do szkoły uczęszczało 370 uczniów. Szkoła przy ulicy Strzeleckiej została zlikwidowana w roku 2000, kiedy wraz z reformą oświaty naukę w szkołach podstawowych skrócono do sześciu lat, co znacznie obniżyło stan liczebny uczniów.

28.04.2006 szkole uroczystie nadano imię Kornela Makuszyńskiego. Od roku 2012 szkoła wraz z przedszkolem organizacyjnie funkcjonuje w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Pobiednej.

Przez 80 lat szkoła wykształciła około 2 200 uczniów, którzy pełnią różne funkcje i mieszkają w różnych miejscach Polski i poza granicami. Część obecnych uczniów prawdopodobnie jest już wnukami lub prawnukami najstarszych absolwentów naszej szkoły, którzy powinni mieć już około 90 lat. ✕

Opracował: Leszek Bartnik na podstawie informacji zebranych od absolwentów i pracowników szkoły oraz archiwalnych dokumentów szkolnych i materiałów własnych. Więcej informacji można przeczytać na www.pobiedna.pl